

**Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет**

***Сутність та перспективи
впровадження
електронної демократії в Україні***

**Матеріали
Міжнародні науково-практичної конференції
(м. Вінниця, 15 листопада 2016 р.)**

**Вінниця
ВНТУ
2017**

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ Е–ДЕМОКРАТІЇ В УКРАЇНІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Постреволюційна Україна суттєво просунулась в аспекті відкритості даних. Створено абсолютно нові та оновлено кілька десятків електронних реєстрів. Збільшується кількість онлайн–сервісів, які значно спрощують доступ до публічної інформації та адміністративних послуг. Стаття присвячена знаходження безплатних онлайн–сервісів та реєстрів, що стануть у нагоді кожному українцю.

Ключові слова: Е–демократія, онлайн–сервіс, кібербезпека.

Abstract

Post-revolution Ukraine has made substantial progress in the aspect of open data. Created a completely new and updated several dozen electronic registers. An increasing number of online services, which greatly simplify the access to public information and administrative services. The article is devoted to finding free online services and registries that will be useful to every Ukrainian.

Keywords: E–democracy, online–services, cybersecurity.

В Україні е–демократія і е–урядування, як її складова, є ще досить невідомими поняттями для громадськості. Проте одним із елементів є наявність єдиного державного порталу адміністративних послуг, що дедалі набуває популярності. Цей веб–сайт створено на вимогу Закону України про Адміністративні послуги з метою спрощення способів отримання адміністративних послуг для громадян та бізнесу. Наразі портал працює у тестовому режимі, але за його допомогою вже можна отримати вичерпну інформацію про більшість адміністративних послуг.

Іншим елементом є Е–Data – це офіційний державний інформаційний портал у мережі Інтернет, на якому оприлюднюється інформація про використання публічних коштів та реалізується ідея «Прозорого бюджету». Єдиний веб–портал використання публічних коштів є офіційним державним інформаційним ресурсом у мережі Інтернет, на якому оприлюднюється інформація згідно з Законом «Про відкритість використання публічних коштів». Проте маніпуляції в системі «Прозоро» нажаль ще вистачає [1].

Наступна складова – Державний реєстр речових прав на нерухоме майно. Містить відомості про зареєстровані речові права на нерухоме майно. Простіше кажучи, за допомогою реєстру можна дізнатися, хто є власником будь–якої нерухомості в межах України. Наприклад, з його допомогою можна дізнатись ім'я справжнього власника квартири, будинку, земельної ділянки за вказаною адресою, реєстраційним номером об'єкта нерухомості, кадастровим номером земельної ділянки, ідентифікаційними даними фізичної або юридичної особи. Однак практика свідчить, що правосуддя здійснюється вибірково і лише точково, а система загалом ще не відпрацьована [2].

Далі – Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб–підприємців та громадських формувань. Це державний реєстр, у якому міститься інформація про всі компанії, малих підприємців та громадські організації, що офіційно зареєстровані в Україні. Цей реєстр знаходиться у підпорядкуванні Міністерства юстиції. Це ще один приклад відкритості даних, що став можливим лише в останні декілька років. До цього, інформація, що містилася у реєстрі, була обмеженою та неінформативною. Крім того, нещодавно команда IGOV створила однайменного бота для Telegram, який сам шукає інформацію в реєстрі за назвою компанії, кодом ЄДРПОУ, або за ім'ям директора. Для того, аби скористатись ним, необхідно завантажити Telegram і додатись у діалог до IGovBot [3].

Висновки

Аналізуючи сучасні онлайн–сервіси, на яких оприлюднено важливу інформацію, через які можна отримати певні документи, подати заяви, петиції, можна зробити висновок, що е–демократія і е–урядування впевнено розвивається в Україні. Така система є більш прозорою, ніж традиційна бюрократія, оптимальною в плані економії ресурсів [4, с. 60]. Проте суб'єктивний фактор ще

залишається досить вагомим, що гальмує розвиток дійсно демократичної комунікації між громадянами і владою. Доки громадськість не буде готова взяти на себе відповідальність за власний розвиток і добробут, буде спостерігатися підміна понять, що проявлятиметься у завищених очікуваннях громадян, з одного боку, та їхній бездіяльності, – з іншого. Крім того, хоч громадянське суспільство і є рушієм демократичних змін, розвитку електронної форми демократії в тому ж числі, без належної підтримки з боку державних органів влади вони не матимуть реального ефекту. Якщо існують сайти державних органів, електронні петиції, запити та звернення, мають бути передбачені чіткі процедури реагування на них.

СПИСОК ВИКОРИСТАННОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Розвиток Електронної демократії в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://old.niss.gov.ua/monitor/January2010/01.htm>
2. Технології е-демократії повинні стати популярними та корисними [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pard.org.ua/tehnolog_e-demokrat_budut_populyarnimi_koli_lyudi_vdchuyut_hnyu_korist.html
3. Електронна демократія в Україні. Що це? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ti-ukraine.org/news/4661.html>
4. Денисюк С. Г. Сучасна світова політика: аналіз ресурсів впливу / Денисюк С. Г., Бобрук А. М. // Політичне життя: науковий журнал. – Вінниця : Донецький національний університет, 2016. – № 2. – С. 58–62.
5. Денисюк С. Г. Демократизація і євроінтеграційна стратегія сучасної України: національна специфіка та досвід сусідів [Електронний ресурс] / С. Г. Денисюк, М. В. Польова // XLV Науково-технічна конференція Вінницького національного технічного університету гуманітарних підрозділів : матеріали конференції, 2–4 березня 2016 року. – Вінниця : ВНТУ, 2016. – Режим доступу : <http://conferences.vntu.edu.ua>.

Попова Інна Василівна — студентка групи 1КН-16мс, факультет інформаційних технологій та комп’ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, email: inn29p@mail.ru

Науковий керівник: **Денисюк Світлана Георгіївна** — доктор політичних наук, професор, професор кафедри суспільно-політичних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: svetadenisiyk@gmail.com

Popova Inna V. — Department of Information Technology and Computer Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email : inn29p@mail.ru

Supervisor: **Denysyuk Svetlana G.** — Doctor of Political Sciences, professor, Vinnitsa National Technical University, Vinnytsia, e-mail: svetadenisiyk@gmail.com